

[Sonja Mikkelsen]

valg, og det er det ikke blevet ved. Det sidste initiativ fra statslig side var den socialdemokratiske regerings beslutning af 14. oktober 1980 på baggrund af en debat i folketinget om at nedsætte det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg, populært kaldet SNU, med deltagelse af både forskere, politikere og repræsentanter for administrationen.

Det skal her understreges, at SNU ifølge mandatet handler på eget ansvar og i sin virksomhed ikke er underlagt regeringen eller dens myndighed. Det, det gælder om nu, er at holde SNU til ilden og fastholde denne uafhængighed, selv om regeringen har fået en anden farve i mellemtiden.

I socialdemokratiet glæder vi os over ethvert forsøg på at fremme freden. Til det forslag, der her behandles, har jeg kun få bemærkninger, da det ikke er tiden til at gå i detaljer. Jeg er ikke sikker på, at netop den form, beslutningsforslaget beskriver, er den rette. Det kræver efter socialdemokratiets opfattelse også en drøftelse med bl.a. de forskere, der allerede arbejder med fredsforskning, før der kan tages stilling til en endelig form for et fredsforskningscenter.

Jeg vil også godt understrege, at for socialdemokratiet er det væsentligt, at oplysningsarbejdet fortsat varetages af de folkelige oplysningsforbund og de forskellige organisationer, bl.a. Mellempfolkeligt Samvirke og FN-forbundet, der har til formål at drive oplysningsvirksomhed på det sikkerhedspolitiske område. Dette arbejde bør ikke erstattes af oplysningsvirksomhed fra et fredsforskningsinstitut.

En tredje ting, der må vurderes nøje, er økonomien i det. I bemærkningerne sammenkædes dette med besparelser på forsvarsbudgettet. Denne sammenkædning er for socialdemokratiet ikke særlig vigtig.

Jeg har forstået forslagsstillerne sådan, at dette er et oplæg, der kan diskuteres, og socialdemokratiet medvirker gerne til et positivt og grundigt udvalgsarbejde.

Frank Mathiassen (KF):

Det konservative folkeparti må tage klar afstand fra det foreliggende beslutningsforslag.

Forslagsstillerne fremhæver i den skriftlige fremsættelse, at Danmark snart er det eneste europæiske land, som mangler en egentlig

freds- og konfliktforskning. Som det også blev nævnt af ministeren, vil jeg påpege, at der på Københavns universitet på instituttet for samfundsfag faktisk foregår en sådan forskning foretaget af seriøse forskere. Resultatet af denne forskning foreligger i en række publikationer. Der foregår også fredsforskning andre steder i Danmark. Vi er altså ikke på bar bund i denne sag. Desuden virker regeringens sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg, som det er sagt, rådgivende for regering og folketing i disse spørgsmål. Vi mener således, at Danmark ikke er anderledes stillet end andre lande på dette felt. Der gives desuden betydelig økonomisk støtte til forskellige organisationer, der beskæftiger sig med nedrustningsproblemer.

Hvilke resultater kunne man forvente af et institut som det foreslåede? Ja, samles al indenlandsk forskning på området i ét institut, kunne man frygte, at resultatet ville blive politisk ensidighed. Vi må afvise et forslag, der indebærer en sådan risiko.

Det er det konservative folkepartis opfattelse, at dette forslag ikke er vejen og ikke engang et skridt på vejen til sikring af freden. Danmarks bidrag til løsning af internationale konflikter bør efter vor opfattelse ske gennem vort medlemskab af FN, af EF og af NATO.

Øllgaard (V):

Jeg vil indledningsvis bemærke, at hensigterne bag dette forslag kan vi for så vidt for en stor del følge, men alligevel må vi af en række grunde, hvoraf mange allerede er fremhævet af ministeren, mene, at forslaget er overflødig.

Man kan spørge sig selv om, hvorfor der netop inden for dette forskningsområde skulle etableres en særlig statslig koordination af forskningen. Man kan også spørge, hvor pengene skal komme fra. De ville i givet fald skulle hentes andre steder i forskningsverdenen, hvilket kunne blive svært.

Der er heldigvis intet, som hindrer, at den freds- og konfliktforskning, som allerede udføres nu, koordineres af de personer, som forestår forskningen. Vi vil vende os imod, at disse forskningsresultater ender i et eller andet centralistisk organ.

Forslagsstillerne nævner selv, at der eksisterer forskning i betydeligt omfang allerede,